

Factsheet
Beroepsregistratie
voor psychologen,
(ortho)pedagogen en
psychotherapeuten
werkzaam in
jeugdhulp en
jeugdbescherming

Beroepsregistratie

Professionalisering Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Bent u psycholoog, (ortho)pedagoog of psychotherapeut in het jeugddomein?

Dan moet u vanaf 1 januari 2016 geregistreerd zijn in het BIG-register of in het Kwaliteitsregister Jeugd. Dat is het gevolg van de Jeugdwet die op 1 januari 2015 is ingevoerd. Bent u nog niet geregistreerd in het BIG-register of Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ)? Registreer u dan vóór 1 januari 2016 in het Kwaliteitsregister Jeugd. Waarom? Daarover leest u meer in deze factsheet.

Waarom beroepsregistratie?

In [artikel 4.1.1 Jeugdwet](#) en [artikel 5.1.1 Besluit Jeugdwet](#) staat dat iedere aanbieder van jeugdhulp en jeugdbescherming (gecertificeerde instellingen) in beginsel werk moet toedelen aan geregistreerde professionals. We spreken dan van de 'norm van de verantwoorde werktoedeling'. Bij het toedelen van werkzaamheden moet de aanbieder rekening houden met specifieke kennis en vaardigheden van de geregistreerde professional. En de jeugdhulpaanbieder moet er zorg voor dragen dat geregistreerde professionals hun taken kunnen verrichten met inachtneming van de professionele standaarden van hun beroepsgroep.

De norm van de verantwoorde werktoedeling is ook van toepassing op de Raad voor de Kinderbescherming en Dienst justitiële inrichtingen¹.

Beroepsregistratie draagt bij aan vakmanschap. Geregistreerde professionals laten zien dat ze staan voor de kwaliteit van hun vak. Ze houden zich aan de richtlijnen en beroepscode en zijn daarop aanspreekbaar. Beroepsregistratie stimuleert professionals en werkgevers om te investeren in vakbekwaamheid. Kinderen en jongeren die hulp krijgen van geregistreerde professionals, kunnen dan ook rekenen op goede hulp en ondersteuning.

Wat betekent de norm van de verantwoorde werktoedeling voor u?

Werkgevers en inkoopers van jeugdhulp moeten voldoen aan de eis dat gewerkt wordt met geregistreerde psychologen, (ortho)pedagogen en psychotherapeuten. Om werkzaamheden aan u te kunnen toedelen, moet u geregistreerd zijn. Voor uw (arbeidsmarkt) positie is het dus van belang dat u geregistreerd bent en blijft.

De Jeugdwet verplicht u om bij uw werkzaamheden de zorg van een goed hulpverlener in acht te nemen en te handelen in overeenstemming met uw professionele standaard. Dit is een belangrijke kwaliteitseis in de Jeugdwet (art. 4.1.1) en in de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO). Cliënten moeten erop kunnen vertrouwen dat ze jeugdhulp krijgen van een psycholoog, (ortho)pedagoog of psychotherapeut die zijn vak bijhoudt.

Met beroepsregistratie in het BIG-register of het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ), de twee registers die de wetgever heeft aangewezen, laat u zien dat u rekening houdt met: de beroepsethische normen, de vakinhoudelijke richtlijnen en de veldnormen die gelden voor uw beroepsgroep. En dat u bereid bent verantwoording af te leggen over uw werk, dat u geen werk aanvaardt waarvoor u onvoldoende toegerust bent en dat u werkt volgens de laatste wetenschappelijke inzichten. Registratie in het BIG-register of het Kwaliteitsregister Jeugd betekent ook dat u bereid bent zich te verantwoorden als er

¹ [Circulaire Norm verantwoorde werktoedeling](#)

een klacht wordt ingediend bij een tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (BIG- geregistreerden) of bij het tuchtcollege van het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ-geregistreerden).

De Jeugdwet verplicht werkgevers ervoor te zorgen dat u volgens uw professionele standaard kunt werken. Impliciet wordt er dus van u als geregistreerde, autonome professional gevraagd in gesprek te gaan met uw opdrachtgever, werkgever of met de gemeente, als het werken volgens uw professionele standaard in de knel komt.

Binnen het Programma Professionalisering Jeugdhulp en Jeugdbescherming (PJ&J) investeren de partners in het brede jeugdhulpdomein de komende jaren in beroepsontwikkeling in de jeugdhulp en jeugdbescherming. In dit programma zal ook informatiemateriaal over professionele standaarden ontwikkeld worden.

Heeft u nu al vragen? U kunt dan terecht bij het NIP: jeugdwet@psynip.nl of de NVO: info@nvo.nl, of bij uw beroepsvereniging.

Wanneer bent u volgens de Jeugdwet een geregistreerde professional?

Volgens de Jeugdwet zijn geregistreerde professionals, professionals die óf in het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) geregistreerd staan, óf als arts, psychotherapeut, verpleegkundige of gezondheidszorgpsycholoog in het BIG-register.

Psychologen en (ortho)pedagogen registreren zich vóór 1 januari 2016 in het Kwaliteitsregister Jeugd.

Wanneer en waar moet u zich als psycholoog of (ortho)pedagoog registreren?

Gezondheidszorgpsychologen en psychotherapeuten staan geregistreerd in het BIG-register. Andere wetenschappelijk opgeleide psychologen en (ortho)pedagogen kunnen zich registreren in het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Zij moeten *uiterlijk* 1 januari 2016 geregistreerd zijn².

Gemeenten zullen vanaf die datum bij de inkoop van jeugdhulp de eis stellen dat de, bij de aanbieder werkzame, psychologen en (ortho)pedagogen geregistreerd zijn in het BIG-register of in het Kwaliteitsregister Jeugd.

Dit betekent dat:

- psychologen en (ortho)pedagogen die niet BIG geregistreerd (kunnen) zijn, zich moeten registreren in het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ).
- psychologen of (ortho)pedagogen die nog niet geregistreerd zijn, zich op masterniveau kunnen registreren bij het SKJ.
- psychologen en (ortho)pedagogen die tot nu toe geregistreerd staan in de verenigingsregisters bij NIP, NVO of een andere beroepsvereniging, en die niet BIG geregistreerd zijn, zich vanaf nu (ook) moeten registreren in het Kwaliteitsregister Jeugd op het voor hen toepasselijke niveau.

Voor de psycholoog of (ortho)pedagoog is het mogelijk om zich te registreren in het BIG-register of in het Kwaliteitsregister Jeugd op drie verschillende vakbekwaamheidsniveaus: master, postmaster of specialistenniveau.

Beroepsregistratie is mogelijk op verschillende vakbekwaamheidsniveaus

<i>Niveau van vakbekwaamheid</i>	SKJ	BIG
MASTER	Master psycholoog SKJ Master (ortho)pedagoog SKJ	n.v.t.
POSTMASTER	Kinder- en Jeugdpsycholoog SKJ Postmaster Orthopedagoog SKJ	Gezondheidszorgpsycholoog Psychotherapeut (art 3 wet BIG)
SPECIALIST	n.v.t	Klinisch psycholoog Klinisch neuropsycholoog (art 14 wet BIG)

Voor alle geregistreerde psychologen, (ortho)pedagogen en psychotherapeuten gelden herregistratie-eisen waaraan iedere vijf jaar moet worden voldaan. Deze herregistratie-eisen zijn te vinden op de website van het Kwaliteitsregister Jeugd of op de website van het BIG-register.

² [art. 5.1.2. Besluit Jeugdwet](#)

Wat wordt bedoeld met ‘niveau van vakbekwaamheid passend bij de taken’?

In de wetgeving staat dat taken moeten worden toebedeeld aan geregistreerde professionals met in achtneming van de specifieke kennis en vaardigheden van die professional. Dat betekent dat taken waarvoor een psycholoog, orthopedagoog of psychotherapeut specifieke kennis bezit, dus niet uitgevoerd mogen worden door een professional die deze specifieke kennis of vaardigheden mist.

Een veel gestelde vraag is: “Welk niveau van vakbekwaamheid is noodzakelijk voor de diverse werkzaamheden die de psycholoog of (ortho)pedagoog uitvoert in het jeugddomein?”

Dit is een vraag die niet eenvoudig te beantwoorden is omdat het werkveld zeer breed is. Daarnaast zijn de omstandigheden waaronder het werk verricht wordt divers, en kan de hulpvraag van cliënten sterk variëren: van eenvoudige vragen tot zeer complexe problematiek.

Het werken in de gespecialiseerde GGZ stelt andere eisen aan de psycholoog of orthopedagoog, dan het werken in of naast een wijkteam. Én de ene psycholoog of (ortho)pedagoog is beter op zijn plek in de gehandicaptenzorg, dan de andere, die zich weer meer thuis voelt in de jeugdzorg. Ervoor zorgen dat de juiste professional op de juiste plek wordt ingezet, zodat de cliënt de jeugdhulp krijgt die noodzakelijk is, is een kwestie van dialoog tussen de aanbieder, de inkoper en de psycholoog of (ortho)pedagoog.

NIP en NVO, beroepsverenigingen in het jeugddomein voor psychologen en (ortho)pedagogen, publiceren over dit type vraagstukken aanvullend een document. Hierin beschrijven zij wat de bagage is van professionals die geregistreerd staan op een bepaald vakbekwaamheidsniveau en welke normen er gelden.

Wat moet ú doen in het kader van beroepsregistratie?

Binnen de beroepsgroepen van psychologen en (ortho)pedagogen zijn verschillende groepen en situaties ten aanzien van beroepsregistratie te onderscheiden. Hieronder treft u per groep of situatie informatie over beroepsregistratie.

Ik ben **gezondheidszorgpsycholoog**

Dan staat u ingeschreven in het BIG register op grond van artikel 3 wet BIG. Werkzaamheden in de jeugdhulp of jeugdbescherming kunnen aan u als opdrachtnemer of werknemer worden toebedeeld. U moet dan wel vakbekwaam zijn om de taken te vervullen, en blijven voldoen aan de herregistratie-eisen. Registratie in het Kwaliteitsregister Jeugd is voor u dus niet verplicht, het is een persoonlijke keuze.

Ik sta geregistreerd als **kinder- en jeugdpsycholoog NIP of NVO orthopedagoog generalist**

De wetgever heeft bepaald dat er onder de Jeugdwet twee registers zijn: het Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ) en het BIG-register. Daarin kunnen professionals zich registreren, zodat voldaan kan worden aan de norm van de verantwoorde werktoedeling. Dat betekent dat alle geregistreerde kinder- en jeugdpsychologen NIP en NVO orthopedagogen-generalist, die werkzaam zijn in de jeugdhulp of jeugdbescherming, zich *moeten* gaan registreren in het Kwaliteitsregister Jeugd. Voor diegenen die tevens gezondheidszorgpsycholoog zijn is dat een vrijwillige keuze. Meer informatie over beroepsregistratie vindt u op de [website](#) van SKJ.

Ik ben **vrijgevestigde aanbieder van jeugdhulp**

De vrijgevestigde psycholoog of (ortho)pedagoog moet als aanbieder/professional ook geregistreerd zijn in het BIG-register of in het Kwaliteitsregister Jeugd.

Ik volg de **opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog**

In het Besluit Jeugdwet staat dat de aanbieder er zorg voor moet dragen dat “de taken worden uitgevoerd door of onder verantwoordelijkheid van een geregistreerde professional”. In de toelichting wordt uitgelegd dat er van het uitvoeren van taken onder directe verantwoordelijkheid van een geregistreerde professional slechts sprake kan zijn in twee situaties:

1. Als een niet geregistreerde helpt bij het uitvoeren van de taak van de geregistreerde, waarvoor deze de professionele verantwoordelijkheid draagt, én
2. in een opleidingssituatie. Een psycholoog die in opleiding is tot gezondheidszorgpsycholoog, werkt onder de verantwoordelijkheid van zijn praktijkopleider of werkbegeleider. Dit is degene die direct zicht heeft op de werkzaamheden van de psycholoog die in opleiding is. Deze werkbegeleider is daarvoor in ieder geval medeverantwoordelijk en ook tuchtrechtelijk aan te spreken op het handelen of nalaten van degene die hij opleidt. Zolang de opleiding duurt is het dus niet noodzakelijk om u te registreren in het Kwaliteitsregister Jeugd op masterniveau.

Ik doe mee aan de tijdelijke wegingsregeling jeugdzorg (TWR)

Zo'n 1.200 psychologen en (ortho)pedagogen die werkzaam waren in de voormalige 'smalle jeugdzorg' (bureaus jeugdzorg, instellingen voor jeugd- en opvoedhulp, raden voor de kindbescherming en justitiële jeugdinrichtingen) zijn voor 1 januari 2014 gestart met het in kaart brengen van hun persoonlijke dossier (werkervaring, scholing, supervisie en dergelijke). Zij hebben in het kader van het project 'Implementatie professionalisering jeugdzorg' (PIPJ) allemaal een studieadvies ontvangen. Daardoor weten ze aan welke eisen ze nog moeten voldoen om bij het Kwaliteitsregister Jeugd geregistreerd te kunnen worden op postmaster-niveau. Inmiddels zijn alle studieadviezen door NIP en NVO doorgegeven aan het SKJ. Voor genoemde psychologen en (ortho)pedagogen is door SKJ een account aangemaakt.

Als er voor u een account is aangemaakt, dan heeft u daarover in juli 2015 een e-mail ontvangen van het SKJ. In deze e-mail is een link opgenomen om uw account te activeren. Mocht u dat nog niet gedaan hebben, activeert u deze dan alsnog, en maak uw registratie als master-psycholoog of master orthopedagoog compleet. NIP of NVO blijven u, ook nu uw persoonlijk dossier (TWR) is verhuisd naar het Kwaliteitsregister Jeugd, adviseren over alle zaken met betrekking tot het TWR-registratietraject. Binnenkort krijgt u bericht over hoe u uw persoonlijke dossier in het kader van dit registratietraject kunt vervolgen in de digitale omgeving van het SKJ.

Heeft u vragen over de registratie in het Kwaliteitsregister Jeugd?

Stuurt u dan een mail naar registraties@skjeugd.nl onder vermelding van 'TWR'.

Heeft u vragen over het TWR-registratietraject?

Stuurt u dan een mail aan registratiejeugdzorg@psynip.nl (psychologen) of professionaliseringjeugdzorg@nvo.nl (orthopedagogen)

Ik ben werkzaam als psycholoog of (ortho)pedagoog op het snijvlak van onderwijs en jeugdhulp

De norm van de verantwoorde werktoedeling staat in de Jeugdwet. De verplichting om als professional geregistreerd te staan in het BIG-register of in het Kwaliteitsregister Jeugd geldt dus niet voor de psychologen en orthopedagogen die alleen werkzaam zijn in het onderwijs. In de verenigingsregistraties van NIP en NVO wordt geen onderscheid gemaakt naar werkterrein. Van iedere psycholoog of orthopedagoog die werkt met kinderen wordt verwacht dat hij zijn vakbekwaamheid op peil houdt en zich verder professionaliseert. Kijk op de [website](#) van het SKJ of u zich kunt registreren.

Ik voldoe niet aan de eisen voor registratie bij SKJ

Het kan zijn dat u als psycholoog of (ortho)pedagoog niet kunt voldoen aan de registratie-eisen, die gesteld worden bij het Kwaliteitsregister Jeugd. Bijvoorbeeld omdat u niet het vakkenpakket heeft gevolgd op de universiteit dat vereist wordt om op universitair niveau geregistreerd te kunnen worden als master psycholoog of master (ortho)pedagoog. We adviseren u om in dat geval uw situatie te beschrijven in een [mail](#) aan het Kwaliteitsregister Jeugd. Hierin kunt u om een aanvullend studieadvies vragen, over wat nodig is om u te kunnen registreren. Ook is het mogelijk om het verzoek te doen om te bekijken of u onder de hardheidsclausule tóch geregistreerd kunt worden.

Het kan zijn dat u een andere opleidingsachtergrond heeft, bijvoorbeeld een opleiding tot criminoloog. In dat geval kan uw werkgever toch vinden dat u de juiste professional bent op de juiste plek. De werkgever moet dan uitleggen waarom hij afwijkt van de norm van de verantwoorde werktoedeling, die in beginsel uitgaat van toedeling van werk aan geregistreerde professionals. De werkgever kan in zo'n geval gebruik maken van de "tenzij-clausule". Hij moet kunnen uitleggen dat de kwaliteit van het werk het noodzakelijk maakt om een niet geregistreerde professional in te zetten, of dat de kwaliteit van het werk daar niet nadelig door wordt beïnvloed³.

Heeft u na het lezen van deze factsheet nog vragen? Dan kunt u terecht bij:

Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ)

vragen over registratie-eisen en procedure

skjeugd.nl of registraties@skjeugd.nl

De beroepsverenigingen NIP en NVO

vragen over o.a. beroepsethiek, kwaliteit van de beroepsuitoefening, belangenbehartiging van uw beroepsgroep, vakinhoudelijke richtlijnen

www.psynip.nl of jeugdwet@psynip.nl

www.nvo.nl of info@nvo.nl

of bij uw eigen beroepsvereniging

³ art. 5.1.1, tweede lid Besluit Jeugdwet

Colofon

Programma Professionalisering Jeugdhulp & Jeugdbescherming
Utrecht, november 2015

Tekst: Wilma Lozowski / NIP
Ontwerp en opmaak: PUNTPLAYGROUND